NORAKSTS
Lieta Nr. A42521307
AA43-0821-10/10

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 31.augustā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja M.Osmane,
tiesneši S.Gintere un E.Puriņš
ar tulci *O.L.*,

piedaloties pieteicēja *O.T.* pārstāvim *V.Z.*, atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Tieslietu ministrijas pārstāvei *L.D.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *O.T.* pieteikumā par Tieslietu ministrijas 2007.gada 31.maija lēmuma Nr.1-12/70 atcelšanu sakarā ar *O.T.* pārstāvja *V.Z.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 24.jūlija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2007.gada 31.maijā Tieslietu ministrijas valsts sekretārs pieņēma lēmumu Nr.1-12/70 „Par Naturalizācijas pārvaldes 2007.gada 13.aprīļa lēmumu Nr.5-5/2185 „Par naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas izbeigšanu”” (turpmāk arī – pārsūdzētais lēmums), ar kuru atstāts negrozīts Naturalizācijas pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) 2007.gada 13.aprīļa lēmums Nr.5-5/2185 „Par naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas izbeigšanu”. Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem argumentiem.

[1.1] 2005.gada 12.jūlijā Pārvaldē saņemts *O.T.* naturalizācijas iesniegums. *O.T.* minētajā iesniegumā apliecināja, ka Pilsonības likumā noteikto naturalizācijas šķēršļu, tostarp sadarbības fakta ar bijušās PSRS (LPSR) Valsts drošības komiteju (turpmāk – VDK), viņam nav.

Pārvalde *O.T.* naturalizācijas lietā Nr.L/S-1720 Totalitārisma seku dokumentēšanas centram (turpmāk – TSDC) nosūtīja pieprasījumu sniegt uzziņu par *O.T.* atbilstību Pilsonības likuma prasībām.

2005.gada 12.decembrī TSDC paziņoja, ka saskaņā ar tā rīcībā esošajām ziņām *O.T.* sadarbojies ar VDK kā aģents.

[1.2] Pamatojoties uz Ministru kabineta 1999.gada 2.februāra noteikumu Nr.34 „Naturalizācijas iesniegumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr.34) 29.3.apakšpunktu, Pārvalde *O.T.* informēja, ka naturalizācijas iesnieguma izskatīšana tiek apturēta. *O.T.* tika

norādīts, ka Pārvalde 2005.gada 12.decembrī no TSDC saņēma atzinumu par to, ka TSDC rīcībā ir informācija par *O.T.* sadarbību ar VDK. Minētā sakarā saskaņā ar likuma „Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu" 12.panta otro daļu *O.T.* ir tiesības vērsties prokuratūrā ar lūgumu pārbaudīt sadarbības faktu. Tāpat *O.T.* tika norādīts, ka saskaņā ar MK noteikumu Nr.34 31.4.apakšpunktu naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu izbeidz, ja persona gada laikā kopš naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas apturēšanas nav vērsusies prokuratūrā ar attiecīgu pieteikumu.

[1.3] 2007.gada 2.aprīlī Pārvalde saņēma Reabilitācijas un specdienestu lietu prokuratūras virsprokurores 2007.gada 27.marta paziņojumu Nr.2-2/90 „Par *O.T.* pārbaudes pieteikumu". Paziņojumā norādīts, ka pieteikums ar lūgumu ierosināt pārbaudes lietu par sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu prokuratūrā līdz 2007.gada 26.martam no *O.T.* nav saņemts.

Pamatojoties uz MK noteikumu Nr.34 31.4.apakšpunktu, administratīvā lietvedība *O.T.* naturalizācijas lietā Nr.L/S-1720 tika izbeigta. Pārvalde konstatēja, ka *O.T.* gada laikā kopš naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas apturēšanas prokuratūrā nav vērsies.

[1.4] Nav pamatots *O.T.* apgalvojums, ka Pārvalde nebija tiesīga pieņemt pārsūdzēto lēmumu, jo Administratīvajā rajona tiesā izskatīšanai pēc būtības ir pieņemts *O.T.* pieteikums par Pārvaldes 2006.gada 23.marta lēmumu Nr.5-5/1149 „Par naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas apturēšanu" (turpmāk – lēmums Nr.5-5/1149). *O.T.* vēršanās Administratīvajā rajona tiesā par starplēmuma, ar kuru apturēta naturalizācijas iesnieguma izskatīšana, pārsūdzēšanu nevar būt par pamatu, lai Pārvalde savas kompetences ietvaros, konstatējot tiesību normā paredzētos apstākļus, nebūtu tiesīga pieņemt lēmumu, ar kuru tika izbeigts naturalizācijas process.

[1.5] Saskaņā ar MK noteikumu Nr.34 29.3.apakšpunktu naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu aptur, ja no TSDC ir saņemta atbilde, ka tā rīcībā ir informācija par to, ka persona ir drošības komitejas vai kādas citas ārvalsts drošības dienesta, izlūkdienesta vai citu speciālo dienestu darbinieks, informators, aģents vai konspiratīvā dzīvokļa turētājs.

MK noteikumu Nr.34 31.4.apakšpunkts noteic, ka iesniegumu izbeidz izskatīt, ja ir pagājis gads kopš iesnieguma izskatīšanas apturēšanas noteikumu 29.3.apakšpunktā minētā gadījuma. Tādējādi *O.T.* naturalizācijas lietā ir iestājušies tiesību normā paredzētie apstākļi un Pārvaldei bija pamats izbeigt *O.T.* naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu. *O.T.* bija zināms, ka gadījumā, ja viņš nevērsīsies prokuratūrā ar iesniegumu ierosināt pārbaudes lietu par sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu, Pārvalde pieņems lēmumu izbeigt naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu.

[1.6] *O.T.* nebija pamata paļauties, ka iesnieguma izskatīšana netiks izbeigta tāpēc, ka Administratīvā rajona tiesa ir pieņēmusi izskatīšanai viņa iesniegumu par Pārvaldes lēmumu Nr. 5-5/1149.

[2] 2007.gada 7.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *O.T.* (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums par Tieslietu ministrijas (turpmāk arī – atbildētāja) 2007.gada 31.maija lēmuma Nr.1-12/70 atcelšanu.

Pieteikumā norādīts, ka Pārvalde un atbildētāja, ignorējot Administratīvās rajona tiesas 2006.gada 9.oktobra lēmumu par pieteikuma pieņemšanu par Pārvaldes lēmumu Nr.5-5/1149, turpina patvaļību, atņemot pieteicējam tiesības uz tiesas aizsardzību.

Pieteikumā minēts, ka Latvijas Republikas amatpersonas neatbild uz pieteicēja iesniegumu pēc būtības, jo pieteicējs nav vainīgs, jo nedz Latvijā, nedz Eiropas Savienībā nav lēmuma par pieteicēja vainu. Ar šādu rīcību atbildētāja tīši ignorē nevainīguma prezumpciju un tiesības uz tiesas aizsardzību.

[3] Administratīvajai rajona tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā atbildētāja papildus pārsūdzētajā lēmumā ietvertajai argumentācijai norādīja, ka ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējam netiek liegtas tiesības aizstāvēt savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā, turklāt pieteicējam tika dota iespēja viena gada laikā sevi reabilitēt attiecībā uz apstākļiem, kas ierobežo tiesības iegūt Latvijas pilsonību.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2009.gada 24.jūlija spriedumu noraidīja pieteikumu, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Tiesa konstatēja, ka lietā ir strīds par to, vai Pārvalde pamatoti pieņēma lēmumu „Par naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas izbeigšanu", nepārbaudījusi TSDC sniegtās informācijas patiesumu.

[4.2] Tiesa noraidīja pieteicēja argumentu, ka Pārvalde nevarēja pieņemt lēmumu „Par naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas izbeigšanu" tā iemesla dēļ, ka tiesā 2006.gada 9.oktobrī bija ierosināta administratīvā lieta par Pārvaldes lēmuma Nr.5-5/1149 atcelšanu, pamatojoties uz turpmāk norādītajiem argumentiem.

[4.2.1] Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 185.panta (*redakcija, kura bija spēkā brīdī, kad tiesā tika pārsūdzēts Pārvaldes lēmums Nr.5-5/1149*) pirmā daļa paredzēja, ka pieteikuma iesniegšana tiesā par administratīvā akta atcelšanu, atzīšanu par spēku zaudējušu vai spēkā neesošu aptur administratīvā akta darbību no pieteikuma iesniegšanas dienas.

APL 185.panta otrajā daļā noteikts, ka 185.panta pirmā daļa neattiecas uz šādiem gadījumiem: 1) administratīvais akts uzliek pienākumu samaksāt nodokli, nodevu vai citu maksājumu valsts vai pašvaldības budžetā; 2) tas paredzēts citos likumos; 3) iestāde,

pamatodama izpildes steidzamību konkrētajā lietā, administratīvajā aktā īpaši noteikusi, ka tas izpildāms nekavējoties; 4) policijas, robežsardzes, zemessardzes, ugunsdzēsības dienesta un citu likumā pilnvarotu amatpersonu administratīvie akti izdoti ar mērķi nekavējoties novērst tiešas briesmas valsts drošībai, sabiedriskajai kārtībai, personu dzīvībai, veselībai un mantai.

APL 1.panta trešajā daļā noteikts, ka administratīvais akts ir uz āru vērsts tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju. (..). Administratīvais akts nav: (..) starplēmums (tostarp procesuāls lēmums) administratīvā procesa ietvaros, izņemot gadījumu, kad tas pats par sevi skar būtiskas personas tiesības vai tiesiskas intereses vai būtiski apgrūtina to īstenošanu (..).

No administratīvā akta definīcijas izriet, ka administratīvajam aktam ir obligātas 5 pazīmes: 1) tiesību akts; 2) izdots publisko tiesību jomā; 3) to izdod iestāde; 4) tas attiecas uz individuālu personu vai personām; 5) tas nodibina, groza, izbeidz vai konstatē tiesiskas attiecības.

Tādējādi viena no administratīvā akta obligātajām pazīmēm ir tiesiskās sekas, kas var izpausties kā tiesisko attiecību nodibināšana, grozīšana, izbeigšana vai konstatēšana. Tas nozīmē, ka administratīvais akts saistoši ietekmē kādas tiesiskās attiecības un līdz ar to skar kādas personas tiesības vai tiesiskās intereses. Šā iemesla dēļ administratīvajam aktam konkrētajās tiesiskajās attiecībās piemīt galīga noregulējuma raksturs (*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2006.gada 15.marta lēmuma lietā Nr.SKA-123 11.punktu*). Lai noskaidrotu, vai Pārvaldes 2006.gada 23.marta lēmums „Par naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas apturēšanu" ir administratīvais akts APL izpratnē, ir jākonstatē visas administratīvā akta pazīmes (*sk. Senāta 2006.gada 17.janvāra lēmuma lietā Nr.SKA-10 8.punktu*).

[4.2.2] Tiesa konstatēja, ka Pārvaldes lēmums Nr.5-5/1149 pēc būtības neatbilst APL 1.panta trešajā daļā noteiktajām administratīvā akta pazīmēm, jo tas pieteicējam nav radījis tiešas tiesiskas sekas, ar to netiek ne nodibinātas, ne grozītas, ne konstatētas, ne izbeigtas konkrētas tiesiskas attiecības, ne konstatēta faktiskā situācija. Pieteicējs nav arī pārvaldei īpaši pakļauta persona. Tādējādi Pārvaldes lēmums Nr.5-5/1149 ir starplēmums, ko par tādu atzinusi arī Administratīvā rajona tiesa, izskatot ierosināto administratīvo lietu Nr. A42522206, kas ierosināta pēc pieteicēja pieteikuma par Pārvaldes lēmuma Nr.5-5/1149 atcelšanu.

Tā kā starplēmums nav administratīvais akts, tad APL 185.panta normatīvais regulējums neattiecas uz gadījumu, kad tiesā pārsūdzēts starplēmums.

[4.2.3] Tiesa nekonstatēja tiesību normas, kas paredzētu administratīvā procesa turpināšanu vai iesnieguma izskatīšanas apturēšanas

pagarināšanu iestādē iestājoties apstākļiem, kad tiesā pārsūdzēts starplēmums.

[4.2.4] Starplēmuma tiesiskums parasti tiesā pārbaudāms kopā ar galīgo administratīvo aktu, ja vien starplēmums pats par sevi neskar būtiskas personas tiesības vai tiesiskās intereses vai būtiski neapgrūtina to īstenošanu.

Pieteicēja naturalizācijas lietā ar Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 30.aprīļa lēmumu Pārvaldes lēmums Nr.5-5/1149 atzīts par tādu lēmumu, kurš sūdzības kārtībā pārbaudāms atsevišķi no gala lēmuma.

Tā kā ar Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 30.aprīļa lēmumu, pārbaudot Pārvaldes lēmumu Nr.5-5/1149 pēc būtības, tiesa secinājusi, ka atbilstoši MK noteikumu Nr.34 29.3.apakšpunktam ar to pamatoti nolemts apturēt pieteicēja naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu, sakarā ar ko pieteicēja sūdzība par minētā lēmuma atcelšanu noraidīta, Administratīvā rajona tiesa šajā administratīvajā lietā nevērtēja jautājumu par procesuālā lēmuma – Pārvaldes lēmuma Nr.5-5/1149 – tiesiskumu.

[4.3] Pilsonības likuma 10.pants nosaka, ka personu pēc tās lūguma var uzņemt Latvijas pilsonībā naturalizācijas kārtībā.

Naturalizācijas iesniegumu pieņemšanas un izskatīšanas kārtību reglamentē Pilsonības likuma 17.pants. Pilsonības likuma 17.panta pirmajā daļā noteikts, ka naturalizācijas iesniegumus pieņem un izskata Pārvalde. Pilsonības likuma 17.panta otrajā daļā noteikts, ka naturalizācijas iesnieguma pieņemšanas un izskatīšanas kārtību reglamentē Ministru kabineta noteikumi. Iesniegums izskatāms un atbilde iesniedzējam sniedzama ne vēlāk kā gada laikā no visu Ministru kabineta noteikumos paredzēto dokumentu iesniegšanas dienas. Lēmumu par uzņemšanu pilsonībā pieņem Ministru kabinets.

Pilsonības likuma 11.panta otrajā daļā noteikts, ka, ja persona, kura iesniegusi naturalizācijas iesniegumu, tiek saukta pie kriminālatbildības vai attiecībā uz to ierosināta pārbaudes lieta par sadarbības ar VDK fakta konstatēšanu, iesnieguma izskatīšana tiek apturēta, līdz stājas spēkā tiesas spriedums vai lieta tiek izbeigta.

MK noteikumi Nr.34 nosaka kārtību, kādā tiek pieņemti un izskatīti naturalizācijas iesniegumi, to personu tiesības un pienākumus, kuras vēlas iegūt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā, kā arī valsts institūciju tiesības un pienākumus naturalizācijas procesā, kā arī paredz, ka naturalizācijas iesniegumus pieņem un izskata, kā arī kontroli un uzraudzību naturalizācijas jomā veic Pārvalde.

MK noteikumu Nr.34 31.punktā uzskaitīti gadījumi, kādos izbeidzama naturalizācijas iesniegumu izskatīšana. Saskaņā ar šo noteikumu 31.4.apakšpunktu naturalizācijas iesnieguma izskatīšana izbeidzama, ja ir pagājis gads kopš iesnieguma izskatīšanas apturēšanas šo noteikumu 29.3.apakšpunktā minētajā gadījumā un persona nav griezusies

prokuratūrā ar pieteikumu, kurā lūdz pārbaudīt faktu par sadarbību ar drošības komiteju.

Tādējādi tiesa secināja, ka likumdevējs ir deleģējis Pārvaldei veikt naturalizācijas iesniegumu pieņemšanu un izskatīšanu, tai skaitā nosakot arī iestādes konkrētu rīcību (konkrēta satura lēmumu pieņemšanu) konkrētos apstākļos.

Tātad, lai konstatētu, vai atbildētājas lēmums ir likumīgs, tiesai ir jāpārbauda, vai 2007.gada 13.aprīlī nepastāvēja kāds no Pilsonības likuma 11.panta otrajā daļā noteiktajiem apstākļiem, kuru dēļ naturalizācijas iesnieguma izskatīšana būtu jāaptur uz ilgāku laiku, nekā tas noteikts MK noteikumu Nr.34 29.punktā, bet, ja šādi apstākļi netiek konstatēti, tad jāpārbauda, vai pastāvēja kāds no MK noteikumu Nr.34 31.punkta apakšpunktos minētajiem nosacījumiem, lai tiesiski varētu izbeigt naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu.

[4.4] Tiesa atzina, ka Pārvalde, izbeidzot pieteicēja naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu, rīkojusies atbilstoši tiesību normām, norādot turpmāk minētos argumentus.

[4.4.1] Tiesa konstatēja, ka 2005.gada 12.decembrī TSDC ir sniedzis sekojoša satura informāciju: „TSDC ir ziņas, ka sadarbojies ar VDK, aģents".

[4.4.2] Sakarā ar iepriekšminēto faktu, pamatojoties uz MK noteikumu Nr.34 29.3.apakšpunktu, Pārvalde lēmumu Nr.5-5/1149, 2006.gada 23.martā par to nosūtot paziņojumu pieteicējam.

[4.4.3] Savukārt 2007.gada 2.aprīlī, saņemot no Reabilitācijas un specdienestu lietu prokuratūras paziņojumu, ka prokuratūrā līdz 2007.gada 26.martam nav saņemts pieteicēja pieteikums ar lūgumu ierosināt pārbaudes lietu par viņa sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu, Pārvalde 2007.gada 13.aprīlī pieņēma lēmumu izbeigt pieteicēja naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu.

[4.4.4] Pieteicējs cita starpā nebija norādījis arī uz to, ka pamats naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas apturēšanai būtu saukšanas pie krimināltatbildības fakts (Pilsonības likuma 11.panta otrā daļa).

[4.4.5] Tādējādi tiesa secināja, ka pieteicēja lietā nepastāvēja apstākļi, kas būtu par iemeslu tam, lai Pārvalde nevarētu izbeigt naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu atbilstoši MK noteikumu Nr.34 31.4.apakšpunktam, t.i., ja ir pagājis gads kopš iesnieguma izskatīšanas apturēšanas šo noteikumu 29.3.apakšpunktā minētajā gadījumā (no TSDC ir saņemta atbilde, ka tā rīcībā ir informācija par to, ka persona ir bijusi drošības komitejas (..) aģents (..)) un persona nav griezusies prokuratūrā ar pieteikumu, kurā lūdz pārbaudīt faktu par sadarbību ar drošības komiteju.

[4.5] Tiesa kā nepamatotu noraidīja pieteicēja argumentu, ka iestādei, saņemot informāciju par pieteicēja sadarbības faktu ar VDK un konstatējot, ka pieteicējs iesniegumā šādu sadarbības faktu noliedzis, pašai

bija jāveic paplašināta pierādījumu vākšana un padziļināta izpēte, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.5.1] Tiesa konstatēja, ka Pārvalde, nosūtot 2006.gada 23.marta paziņojumu pieteicējam, tajā norādījusi pieteicēja tiesības saskaņā ar likuma „Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu" 12.panta otro daļu vērsties Reabilitācijas un specdienestu lietu prokuratūrā ar lūgumu pārbaudīt pieteicēja sadarbības faktu ar VDK.

Paziņojumā tika norādīts, ka pieteicēja iesnieguma izskatīšana tiks atjaunota, ja likumā noteiktajā kārtībā netiks konstatēts pieteicēja sadarbības fakts ar VDK un ka MK noteikumu Nr.34 31.4.apakšpunkts paredz, ka naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu izbeidz, ja gada laikā kopš naturalizācijas iesnieguma izskatīšanas apturēšanas saskaņā ar minēto noteikumu 29.3.apakšpunktu persona nav griezusies prokuratūrā ar pieteikumu, kurā lūdz pārbaudīt faktu par sadarbību ar VDK.

Tādējādi tiesa secināja, ka Pārvalde bija informējusi pieteicēju par tiesiskajām sekām, kas iestāsies gadījumā, ja pieteicējs paziņojumā norādītajā normatīvajos aktos noteiktajā termiņā neizmantos savas likumā paredzētās tiesības vērsties kompetentā iestādē jautājumā par sevis reabilitēšanu.

[4.5.2] Iestādes pienākums vērsties prokuratūrā ar pieteikumu attiecībā uz likuma „Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu" 12.panta subjektu nav noteikts ne šajā normatīvajā aktā, ne arī citos normatīvajos aktos, kas reglamentē pilsonības piešķiršanas jautājumus.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmajā daļā noteikts, ka valsts pārvalde ir pakļauta likumam un tiesībām. Tā darbojas normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros. Valsts pārvalde savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

[5] Pieteicēja pārstāvis 2009.gada 11.augustā iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2009.gada 24.jūlija spriedumu, lūdzot to atcelt, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[5.1] Fakts, ka pieteicējs ir VDK aģents un ir nodarījis kaitējumu Latvijas Republikai, ir apmelojums.

[5.2] Pieteicējs tiek spiests dzīvot un rīkoties, pamatojoties uz likumu „Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu", kura subjekts pieteicējs nav, jo lietā nav likumisku pierādījumu, ka pieteicējs strādāja VDK, kā arī nav norādīta diena, mēnesis un gads, kad tas notika.

[5.3] Atbildētājas kompetencē nav izskatīt jautājumu par pieteicēja darbu VDK, atbildētājai nav tiesību nelikumīgi rīkoties pēc viltotiem

dokumentiem. Ar šādu rīcību tiek pārkāptas pieteicēja tiesības uz taisnīgu tiesu.

[5.4] Atbildētāja ir pārkāpusi likuma „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" 8.panta pirmās daļas 1.punktu.

[5.5] Tiesa prettiesiski atteicās izsaukt kā liecinieku prokuratūras pārstāvi un prettiesiski atteicās nodrošināt pieteicēja tiesības izmantot pieteicēja zvērestu.

[5.6] Pieteicējs parakstījis 2005.gada 12.jūlija naturalizācijas iesniegumu, kurā minēts, ka par nepatiesu ziņu sniegšanu iestājas krimināltatbildība. Pieteicējs uz šā iesnieguma pamata pie krimināltatbildības nav saukts.

[6] Administratīvajai apgabaltiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā atbildētāja papildus norādīja turpmāk minētos argumentus.

[6.1] Pārvalde un atbildētāja nav norādījusi, tāpat arī apgalvojusi un apmelojusi pieteicēju, norādot, ka pieteicējs ir bijis VDK aģents, bet gan, atsaucoties uz TSDC sniegto informāciju, izskaidroja pieteicējam viņa tiesības vērsties Reabilitācijas un specdienestu lietu prokuratūrā ar lūgumu pārbaudīt sadarbības faktu ar VDK.

[6.2] Pārvalde atbilstoši spēkā esošajām tiesību normām bija tiesīga izbeigt pieteicēja naturalizācijas iesnieguma izskatīšanu. Tiesiski izbeidzot naturalizācijas lietu, nevar tikt aizskartas pieteicēja Latvijas Republikas Satversmē, tāpat arī starptautiskajos cilvēktiesību aizsardzības dokumentos garantētās tiesības.

[7] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvis apelācijas sūdzību uzturēja. Atbildētājas pārstāve apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar APL 307.panta ceturto daļu pievienojas Administratīvās rajona tiesas spriedumā ietvertajai motivācijai (*tās atreferējumu sk. šā sprieduma 4.punktā*), atzīstot to par pareizu un pilnībā pietiekamu. Saskaņā ar minēto normu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā

šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

[10] Papildus par apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[10.1] Privātpersonai atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 104.pantam un likumam „Iesniegumu, sūdzību, un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās" (2008.gada 1.janvārī to aizstājis Iesniegumu likums) ir tiesības vērsties valsts un pašvaldību iestādēs ar iesniegumu. Tomēr ne jebkurš iesniegums ir uzskatāms par iesniegumu minēto tiesību normu izpratnē.

Senāts ir atzinis, ja persona vēršas iestādē tikai, lai saņemtu informāciju, kas ir iestādes rīcībā, vai lai saņemtu atbildi uz vispārīgiem jautājumiem, kas ir iestādes kompetencē, vai sniegtu priekšlikumu, tad šāda iesnieguma izskatīšanu regulē tieši likums „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās". Savukārt, ja persona ar iesniegumu vēlas panākt, lai iestāde noregulē kādu konkrētu tiesisko attiecību (rada tiesiskās sekas), tad šāds iesniegums ir izskatāms atbilstoši APL vai citiem likumiem, kas regulē konkrētās tiesiskās attiecības (*sk. Senāta 2008.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-47/2008 9.punktu, 2008.gada 16.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-394/2008 6.punktu, 2009.gada 8.decembra lēmuma lietā Nr.SKA-910/2009 6.punktu*).

Konkrētajā gadījumā pieteicējs iestādē nav vērsies, lai iegūtu iestādes viedokli, izziņu vai informāciju par kādu sabiedrisku vai citu jautājumu, ar kuru netiek mainītas personas subjektīvās tiesības. Pieteicējs vēlas panākt savu subjektīvo tiesību aizsardzību attiecībā uz konkrētu tiesisko interesi – iegūt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā.

Ievērojot minēto, nepamatota ir pieteicēja atsaukšanās uz likumu „Iesniegumu, sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas kārtība valsts un pašvaldību institūcijās".

[10.2] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atteicās izsaukt kā liecinieku prokuratūras pārstāvi un prettiesiski atteicās nodrošināt pieteicēja tiesības izmantot pieteicēja zvērestu.

Attiecībā par pierādījumu novērtēšanu APL 154.panta panta kontekstā Senāts ir izveidojis judikatūru, no kuras izriet, ka tiesa pati izlemj par pierādījumu ticamību un pietiekamību. Vienīgi tiesa var noteikt, kuri pierādījumi ir nozīmīgi lietā būtisku faktu vai apstākļu noskaidrošanai. Tiesa var ņemt vērā arī, vai pierādījumi lietā ir pietiekami, kā arī vai citi pierādījumi nav lieki un nevajadzīgi apgrūtinoši lietas izskatīšanai. Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem pierādījumiem atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā

esošos pierādījumus (*sk. Senāta 2007.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-219/2007 11.punktu, 2007.gada 22.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-305/2007 10.punktu*).

Izskatāmajā gadījumā netiek veikta pārbaude par pieteicēja sadarbību ar VDK, šā fakta konstatēšanai personai ir tiesības griezties prokuratūrā ar pieteikumu likumā „Par bijušās Valsts drošības komitejas dokumentu saglabāšanu, izmantošanu un personu sadarbības fakta ar VDK konstatēšanu" noteiktajā kārtībā, līdz ar to pirmās instances tiesa pamatoti noraidīja pieteicēja pārstāvja lūgumu par prokurora nopratināšanu un pieteicēja zvēresta nodošanu.

[10.3] Apgabaltiesa uzskata, ka pārējie apelācijas sūdzības argumenti šajā lietā nav tiesiski nozīmīgi un nevar ietekmēt tiesas spriedumu pēc būtības.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt *O.T.* pieteikumu par Tieslietu ministrijas 2007.gada 31.maija lēmuma Nr.1-12/70 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja */paraksts/* M.Osmane

Tiesneši */paraksts/* S.Gintere

/paraksts/ E.Puriņš

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese M.Osmane
Rīgā, 2010.gada 31.augustā